Rex ROTARY

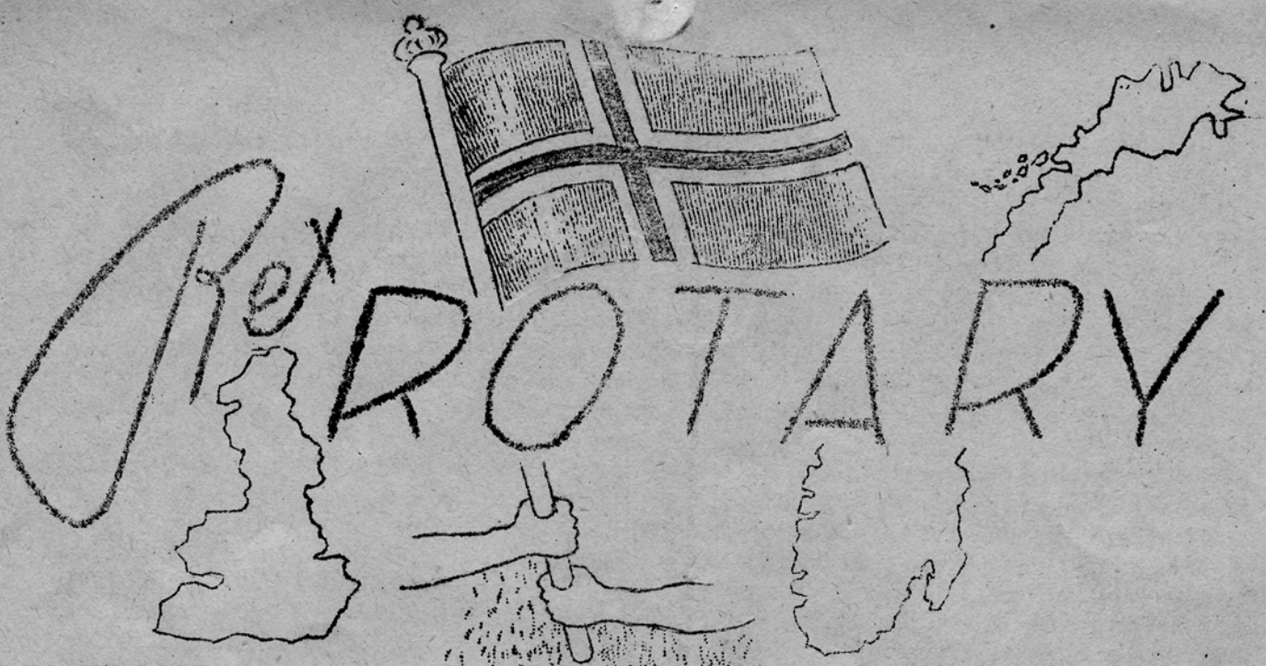

VI KJEMPER FOR NORGES FRIHET

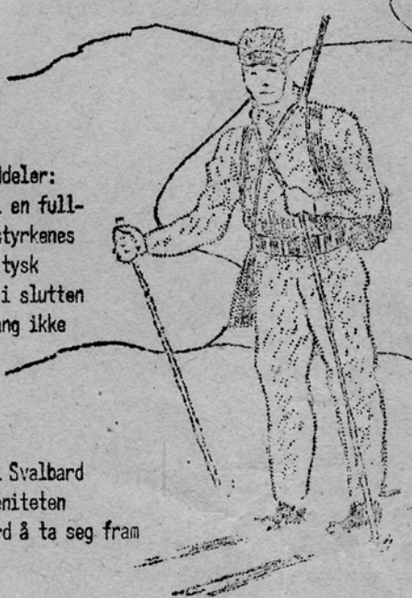

EN HELTESAGA FRA ISVERDENEN
I NORD.

Norsk Telegrambyrå i London meddeler: For første gang er det nå mulig å gi en fullstendig redegjørelse for de norske styrkenes ankomst til Svalbard våren 1942. En tysk ekspedisjonsstyrke var ankommet dit i slutten av september 1941, men det var dengang ikke kjent om tyskerne hadde etterlatt vintertropper der. I mai 1942 ble det sendt en liten norsk styrke bestående av 82 mann på en isbryter og et fiskefartøy til Svalbard for å gjenopprette den norske suvereniteten over området og forsøke via Grønfjord å ta seg fram til Barentsburg, den russiske grubebyen, som ligger i nærheten av innløpet til Isfjorden.

I kamp med moderne bombefly.

Om morgenen den 14. mai ble ekspedisjonen oppdaget av et tysk speiderfly. Ettersom det bare var 3 kilometer igjen til Barentsburg, fortsatte isbryteren sitt arbeid, mens en patrulje ble satt i land for å speide. Klokken 10 om kvelden da det bare gjenstod 2 kilometer, hørtes plutselig duren av flymotorer, og straks deretter kom 4 firemotors bombefly hurtig mot fartøyene. Det oppsto en voldsom kamp. Nordmennene

skjøt med alt det de hadde, og det lyktes dem også å notere noen treffere på flyene, men ikke tilstrekkelig mange til å sette dem i kampdyktig stand. Etterhvert ble kampen mere ujevn, ettersom bombene regnet ned over målene, som så tydelig kunde sees mot isen. Etter et kvarters forløp ble et av fartøyene senket, og det andre kom i brand. 12 mann ble drept og flere ble såret. Mennene var nødt til å hoppe over bord. De la seg ned på isen og lot som om de var døde, da de ikke kunde finne beskyttelse noe sted. Alle var gjennomvåte, og temperaturen var mellom 18 og 27 grader under null. Bombeflyene fortsatte å kaste bomber en times tid og skjøt med maskingeværer og såret ytterligere 2 menn dødelig. Tilslutt fjernet flyene seg i sydlig rettning. Nordmennene tok hånd om sine sårede kamerater og førte dem til Barentsburg, der de slo seg ned i de byggningene som russerne hadde bodd i før.

I den forlatte grubebyen. Folkene hadde ikke greid å redde noen levnetsmidler fra fartøyene. Det eneste de hadde fått med seg var 10 eller 12 geværer, 15 par ski, 2 ryggsekker, kikkert, et kart, et kompass og en dårlig signallampe. Det ble sendt patruljer ut til den russiske grubebyen, som hadde vært forlatt siden forrige høst, og det varte heldigvis ikke lenge før de fant klær og levnetsmidler i store mengder: te, kaffe, margarin, kjeks og tørkede grønnsaker. Det eneste som de manglet var kjøtt, men en av mennene husket at russerne pleide å holde griser, og at disse sansynligvis var skutt før russerne rømmet byen. Ettersom temperaturen hele tiden hadde holdt seg under frysepunktet, var det sansynlig at kjøttet fremdeles var i god stand. Man kraff også på noen grisebinger, og da de hadde gravet under sneen fant de endel griseskrotter, og kjøttet på dem var spiselig.

Da de tyske flyene neste dag fløy over Barentsburg, kunde de se av sporene at det fremdeles var folk i live, og at nordmennene hadde tatt de russiske byggningene i besittelse. Barentsburg ble derfor angrepet fire ganger med kanon- og maskingeværild. De sårede måtte fires ned i en kjeller, og heldigvis ble ingen truffet. Stillingen var imidlertid blitt uholdbar, og det ble derfor besluttet å sende endel av folkene til et tryggere tilfluktssted et annet sted på øya. De tyske flyene kom tilbake neste dag, og samme historien gjentok seg hver dag til den 25. mai. Det var to-motors bombefly, som antagelig hadde landingsplasser på øya, og nordmennene sendte ut speiderpatruljer i rettning mot Long Year- byen 60 km. lenger borte, der de antok at tyskerne hadde sin basis. Den 25. mai ble de første bombene kastet, og de store trebyggningene kom i brand.

Forsterkning og våpen kommer. Alt så nå håpløst ut, men allerede samme dag fikk gruppen nytt håp. Et Catalina-fly fra det britiske kystflyvåpnet viste seg over Barentsburg, og det lyktes nordmennene å sende en S.O.S. melding til flyet med signallampen, som nå var reparert. Samme dag ble ytterligere 12 mann sendt til trygge tilfluktssteder. Marsjen over øya var tung og trettende, og en mann falt ned i en avgrunn og ble drept. Hver eneste dag fram til den 31 mai fortsatte tyskerne sine bombeangrep mot Barentsburg, men nordmennene greide å holde ut.

Den 29. mai ble den første regulære forbindelse med ytterverdenen opprettet. Et Catalinafly spurte i en melding som ble sloppet ned om hva de trengte, og de ga beskjed ved signaler. Den 31. mai stoppet tyskerne plutselig sine voldsomme angrep og nøyet seg med speiderflyginger og maskingeværild. En dag i juni kunde nordmennene shake hands med en britisk flyver ombord på et Catalina-fly som landet på fjorden. Isen var smeltet. Flyet tok med seg 7 hardt sårede, og de øvrige fikk meddelelse om at hjelp skulde komme snart. Den annen juli kom en britisk flåtestyrke til Barentsburg. En norsk styrke ble satt i land, og mennene på øya fikk tilslutt se det som de så lenge hadde lengtet etter, nemlig våpen og utrustning.

Tyskerne flyktet for skispor! I mellomtiden hadde de patruljene som var sendt ut for å lokalisere den tyske garnisonen truffet tyskerne i Long Year-byen, men ettersom de norske patruljene var nesten uten våpen, var det umulig for dem å angripe tyskerne. De lot imidlertid tyskerne få greie på sitt nærvær ved å gå på ski rundt leiren og trekke opp så mange skispor som mulig i sneen, slik at fienden skulde tro at deres antall var meget større enn det i virkeligheten var. Ved denne taktikk lyktes det for nordmennene å få tyskerne til å holde seg i husene, og de nøyet seg med å sende ut sine fly, men etterhvert antok også fiendens flyvirksomhet. Da den norske styrken tilslutt hadde fått forsterkning og utrustning, ble det den 14. juli foretatt et direkte angrep mot Long Year-byen. Man oppdaget da at de norske patruljene kunde notere en uventet triumf. Den tyske garnisonen hadde ikke greid påkjenningen, men hadde forlatt sitt kvarter.

Siden dengang er de norske styrkene forblitt på Svalbard. Disse styrkene har aldrig vært mere enn ca. 100 mann, men det har vært mann, som har visst at de har forsvart norsk jord, og som har vært vant til det harde livet i nærheten av Nordpolen.

vvv vVv vvv

KRIGEN I TRE SPALTER.

	ØSTFRONTEN.	SYDFRONTEN.	DIVERSE.
13/9	Mot Dnjepr og Brjansk	Massebombing ved Salerno	Salamaua på Ny Guinea erobret
15/9	Brjansk erobret	Stort slag ved Salerno-bukten	Opprør i Nord-Italia
17/9	Desna-linjen revet opp	Invasjonskrisen overstått	Store flytokter over Frankrike
20/9	Gjennombrudd mot Smolensk	Slaget om Napoli åpnes	Sardinia befridd
22/9	Russerne ser Kievs kirketårn	Fronten Salerno-Bari fordigdannet	Hannover massebombes
24/9	Poltava erobret	Veldig slag rundt Napoli	Mannheim massebombes
27/9	Smolensk og Roslavl erobret	Fremrykning mot Foggia	Emden massebombes
29/9	Mot Vitebsk og Mogilev	Foggia erobret	Hannover massebombes
1/10	Kamp om Dnjepr-overgangene	Napoli erobret	Bochum massebombes
4/10	Store slag i Hvit-Russland	1/3 av Italia erobret	4 tyske byer massebombes

I septømber har britiske fly kastet 14.000 tonn bomber over tyske mål. 190 tyske fly ble ødelagt, 282 britiske fly gikk tapt. I samme tidsrum har amerikanske fly kastet 5.500 tonn bomber mot tyske mål. Allierte fly har vært over Tyskland hver eneste dag og 25 netter i septømber måned. Sjefen for det amerikanske luftvåpen antar at det allierte flyvåpen i slutten av 1943 vil være 3 til 4 ganger større enn Luftwaffe. Han tror dog ikke at Tyskland kan drives ut av krigen bare ved Bombing.

RUSSISKE KRIGSOFRE.

Denne artikkel er skrevet av den sovjetrussiske forfatter Ilya Ehrenburg.

For et år siden raste det kamper på Stalingrads gater. Tyskerne var på vei opp i de kaukasiske fjellene. Selv hitler mener vel nå at den tiden ligger uendelig langt borte. For ikke å tale om september 1941, da tyskerne erobret en russisk by hver dag. Dengang lyttet Moskva til luftvernkanonenes smell hver kvell og til det kjente radiovarslet "flyalarm". Berlin beruste seg i sine Sondermeldungen. Nå er rollene byttet om. Berlinerne må lytte til smellene fra luftvernkanonene og bombeeksplosjonene, mens Moskvabefolkningen gleder seg over de russiske våpens seirer og lytter til artillerisalutten som forkynner seier.

En utlending kan spørre, hvorfor russerne så ofte understreker nødvendigheten av mere aktive kampoperasjoner i vest. Når russerne har befridd de veldige områdene fra Kaukasus og nesten til Dnjepr, så kan de vel også ta igjen resten av de områdene som undertrykkes av tyskere? Jeg vil forsøke å besvare dette spørsmål. Jeg akter ikke å beskjeftige meg med statsmennenes meninger. De griper selv til ordet når de anser det nødvendig. Jeg vil isteden gjøre meg til talsmann for gjennomsnittsrusseren:løytnanten i den røde hær, ingeniøren, lærerinnen, mekanikeren, agronomen og den kvinnelige student.

Hvordan er våre seire blitt vunnet? Jo, ved selvoppofrelse hos hele folket og hvert enkelt individ. Jeg mener ikke at man aldrig behøver å regne i en krig. Den kalde ettertanken, som prøver følelsene, behøves også i kampen. Men det går ikke å vinne en krig bare ved aritmetikk, særlig da krigen har sin egen aritmetikk. Folkene kaller ofte sine seirer for "under" - "underet ved Marne", "underet ved Moskva". Men det er intet under; det er krigens lover, som krever både dømmekraft og ubetenksomhet. Jeg spør løytnant Komarov: "Hvorfor har De fått Deres orden?" Han svarer :"Fire tanks, derav to Tiger". Han sier dette som om han skulde snakke om rapphøns. Bare med aritmetikk forklarer man ingen ting. Tykkelsen i Tigertankens panser kan gjengis med tall, men ikke kvalen, vreden og heltemotet hos denne Komarov. Under "Drôle de guerre" månedene satt de hjemmebakte franske strategene på sine "Café de Commerce" og regnet etter hvor stor overvekt de allierte vilde ha i tungt artilleri våren 1941. Våren 1940 viste det fåfengte i disse regneøvelser. I juni iår regnet noen tyske generaler sammen sine tanks og motoriserte kanoner og staket ut etappene for likvideringen av den russiske Kursk- buen. En måned senere begynte de å stake ut etappene for sin retrett. Hvis det på den annen side av havet fins folk som regner ut hvor mange fly, båter og kanoner de allierte vil ha i 1945, så kan Komarov bare smile bittert.

Våre seire er knyttet til ofre. Jeg tenker ikke bare på tapene ved fronten, men også på de oppofrelser som hele vårt folk må yte. Hvis noen utlending er tilbøyelig til å søke forklaringen på vårt liv nå under krigen i noen særlig tålmodighet hos det russiske folket, eller i andre spesielle omstendigheter, så tar de feil. Russiske kvinnelige studenter, som tidligere studerte Lope de Vega eller Ronsard, passer nå kuene i Kasakstan. Det er like tungt for dem som det vilde våre for de kvinnelige studentene fra Cambridge å gjete kuer i Australia. Moskvapiker, som før krigen aldrig hadde holdt noe annet enn elyanter og synåler i sine hender, hugger nå tømmer og arbeider i grubene. Det er ikke noe plutselig utbrudd av begeistring: fyrverkerier varer ikke i 26 måneder. Det er en konsekvens av resonnementet : " Ingenting å gjøre ved det - vi må nå..... ". Det er slettes ikke lett for halvvoksne gutter å arbeide på fabrikker. De vil nok heller sparke fotball eller lese Jules Verne. Det er bittert for den sibiriske bondekonen, som tidligere har fått sine sønner sendt til fronten, å skilles nå også fra sin mann. Men her ligger forklaringen til den veien, som den røde hær har gått.

Mere enn en gang har utlendinger beskrevet vårt lands stilling. Noen har kanskje skildret det i altfor mørke farver, andre i altfor lyse. Jeg vil ikke her diskutere detaljer. Det hersker ingen sult i Russland, men det fins barn som må være uten sukker. Ved siden av verdensproblemet er mange russere beskjeftiget med problemet om hvordan de skal få reparert sitt eneste par sko. Ja, det er meget som vi mangler og savner. Det har sin årsak i det store antallet av tyske divisjoner ved vår front, samt den noe abstrakte og til overmål logiske (og derfor ulogiske) langsomheten hos de øvrige medlemmene av den hitlerfientlige koalisjonen.

Franskmenn, tjekkere, hollendere, belgiere, dansker og nordmenn har lett for å forstå. I over to år har en veldig del av Sovjetunionen befunnet seg under tyskernes åk. hitleristene har opprettet et egenartet hierarki i straffearbeidet: de behandler franskmennene dårligere enn nordmennene og russerne dårligere enn franskmennene. Hva tror dere at den ukrainske tankføreren eller matrosen føler, når han forstår at hans familie er drept eller deportert til Tyskland, eller i beste tilfelle fører en elendig tilværelse i sult og vanære? Nå er unge piker sysselsatte med å gjenoppbygge Stalingrad. Det er lærerinner, kvinnelige studenter og kontordamer. De har aldrig vært murere. Nå er huden løsnet på deres fingrer. De murer 5,000 teglstener om dagen. De bor i jordhuler, der soldatene holdt til før. Tror noen at dette er lett? Og toppen av alt er at de får lese at fienden brenner Russlands byer under sin retrett. Tyskerne har lagt Orel i aske. De har brent Karatjef. De har brent Sjisdra ....

Da jeg sist vendte tilbake fra fronten, hadde jeg med meg en trykt ordre fra den tyske kommando om tvangsevakuering av et helt distrikt. I denne ordre, som er skrevet både på russisk og tysk, heter det : "Hver og en er pliktig til straks å begi seg vestover sammen med sin familie, sin buskap og personlig løsøre". Deretter redegjøres det for evakueringsruten. Videre heter det: "Enhver som begir seg østover, vil øyeblikkelig bli skutt". Det betyr at tyskerne driver hundretusenvis av mennesker - barn og oldinger - mot vest. hitler trenger folk til å grave befestninger ved Dnjepr og lenger borte - ved Njemen og Weichsel. Et av den røde armes regimenter, som hadde rykket fram 18 km. på en dag, ble møtt av aske istedenfor byer og traff ingen andre menneskelige vesener enn et dusin kvinner, som hadde holdt seg gjemt i skogen. Tenk over denne tragedie. I Taganrog fant den røde hær både boliger og innbygere. Tyskerne ble fordrevet så plutselig at de ikke rakk å sette fyr på byen, eller å deportere befolkningen. Det var et lykkens slumpetreff. Kloke av denne erfaring har tyskerne nå blitt forsiktigere: de setter fyr på husene og deporterer menneskene i god tid. Her har vi en av årsakene til vårt folks store utålmodighet. Landets skjebne, millioner av menneskeliv, ja hele vår fremtid avhenger nå av tiden.

I en utenlandsk avis leste jeg nylig en fortolkning av vår utålmodighet, som gikk ut på at vi ikke gjerne så at våre allierte hadde så små ofre, samtidig som våre egne tap var høye. Nei, vårt folk er hverken blodtørstig eller ondskapsfullt. Vi vil ingenlunde at noen annen skal ha det tungt, fordi vi selv har det tungt. Vi ønsker bare så hurtig som mulig å få en slutt på det mareritet som rir Russland og hele Europa. Hvordan skulde Ukraina kunde trøstes ved å vite at franskmennene har det like tungt? Hver eneste av oss

er glad for at engelskmennene ikke fikk føle hitlers invasjon. Det forholdet at våre allierte har små tap er for oss ikke en kilde til sorg men til glede. Men sorgen ligger deri, at den røde hær har måttet kjempe alene mot hele den tyske krigsmaskinen. Med kampenes uhørte intensitet for øye kan dette ikke understrekes sterkt nok. Jeg taler nå ikke om motet i de okkuperte land: vi kjenner det , og vi vurderer det høyt. Vi vet at en del av de tyske divisjonene - desverre en altfor liten del - holdes beskjeftiget av våpenløse folk-franskmenn, polakker, nordmenn og dansker. Men hvordan er det gått med den virkelige tilbaketrekningen av de tyske styrkene i øst? Vi ser ikke noe til det, og det er forklaringen på vårt folks følelser.

Når vi snakker eller skriver om nødvendigheten av den annen front, så fins det noen originaler eller baktalere, som begynner å påstå at vi med dette skulde vende oss til hitlers side. Nei, vårt hat til fascismen er dypt. Mellom oss og hitleristene ligger hav av blod og fjell av aske. Det skulde være bra, hvis de fredelige innbyggerne i Statene på den annen side av havet, der de diskuterer Tysklands kapituåasjon ved sin søndagsroastbiff, vilde hate hitler like meget som den røde armes soldater hater ham. Hele vår liden-skapelige kamp går ut på å gjøre slutt på hitlers "nyordning". Det ligger nå innenfor mulighetenes grenser , for vi har stilltiende utført den tungeste del av arbeidet - vi har svekket den tyske hær og fått den til å knake i sine sammenføyninger. Nå kreves det felles anstrengelser fra de allierte for å styrte hitler. Og de gulnede blad i havene minner om at høstløvet snart skal falle.....

vvv vVv vvv

BOMBINGEN AV KØLN.

Forfatteren av denne artikkel har bodd i Rhinland i årevis. Han har i den siste tiden mottatt en rekke brev med skildringer av de forferdelige virkninger som de alliertes flyangrep på Køln har hatt. Viktigere enn beretningen om de store tap av menneskeliv og den materielle ødeleggelsen er opplysningene om bombeangrepenes virkninger på innbyggerne. Brevene er et eneste redselens skrik av fortvilelse over det man har opplevet. Man får inntrykk av at moralen må være alvorlig undergravet hos den hjemsøkte befolkningen. En schweizer, som har bodd i Køln siden 1936, har gitt denne skildring, som er skrevet ned umiddelbart under inntrykket av det svære angrepet natten mellom den 28-29 juni.

Han forteller at morgenen etter bombeangrepet var ingen trikker igang på gatene, og at det ikke fantes hverken elektrisitet, gass eller vann. På sin ferd gjennom byen støtte han på mange flyktninger som hadde automobilbriller på for å beskytte øynene mot fosforgassen og røyken. Menneskene var ukjennet, skitne og sotete. Bybilledet var fullstendig forandret. Man kunde nå se kirker og åpne plasser, som tidligere hadde vært skjult av hus, men som var blitt lagt fri ved at husene var raserte. Trærne langs Rhinen sto hvite og uten løv, dekket av støv som teaterkulisser. Det hele gjorde inntrykk av å være et antediluviansk landskap. Man trodde seg hensatt til en annen planet. Soldater, brannmannskaper og fanger av forskjellige kategorier var sysselsatte med slukningsarbeidet. Schweizeren skildrer etterpå trakten omkring domkirken. Begge dens tårn reiste seg fremdeles uskadt mot himmelen. Sentralstasjonen, som ligger knappe 50 meter fra domen, er brent ned. Rundt domen på en avstand av knapt 30 meter er samtlige hoteller og forretninger brent helt ned til grunnen. Bankkvartalet er helt blitt husenes offer. Det erkebiskopelige palass er hardt skadet.

Innbyggerne så apatiske ut. De var for trette til å snakke . Gjennomgatene, som var dekket med ruiner, kjørte biler med høyta-lere, som oppfordret befolkningen til å forlate byen, hvis ikke deres arbeid tvang dem til å bli der. Det ble samtidig gitt opplys-ninger om avreisetid- og sted, og det ble lovet en kjærlig behandling i byens omegn. Med et slikt flyktningetog reiste 500 personer til en by, som ligger 90 km, syd for Køln og har 100,000 innbyggere. Da de kom fram, fant de nyankomne at det ikke var ordnet hver-ken med mat eller husrom til dem. De måtte overnatte i jernbanestasjonens venterom. Bare 5 personer av denne flyktningeskaren kunde bli igjen. De øvrige ble enige om at de ikke kunde ha det værre i Køln og dro neste morgen tilbake til sine ruiner. Biler dukket opp i stadig større utstrekning. Myndighetene brydde seg ikke lenger med om bilene hadde lisens eller ikke. Den som hadde bensin fikk kjøre. På Glockengasse i byens sentrum, forteller schweizeren videre, at han støtte på en kvinne som lette etter en slektning blant noen og tyve lik, som lå tildekket der. På et stort torv lå hundrevis av lik på bårer i lange rekker, som nådde helt fram til syke-huset, som var brent ned. Politifolkene appelerte uten omsvøp til trafikantene, at hvis de trodde de hadde noen nærstående blant bombeofrene, så måtte de hjelpe til med identifiseringen. På de brannherjede husene var alle slags oppslag slått opp, f.eks."Maria.... lever og befinner seg nå hos ..... ", eller "I denne kjeller ligger ennå lik, som ikke kan graves fram ennå på grunn av heten", eller "Vi lever alle". De utbombede har utelukkende reddet bruksgjenstander. Alt annet, hvor kostbart det enn kunde være, har ingen verdi for en husvill. Et sengeteppe foretrekkes uten videre for det verdifulleste maleri, når det blir spørsmål om hva man skal redde fra de brennede ruiner.

Vår beretter forteller videre at med unntagelse av domen og noen få isolerte hus har Kølns Altstadt og Innenstadt opphørt å eksistere. Ettermiddagen etter bombingen begynte sprengningene. De kvartaler det gjaldt, ble avsperret så langt forrådet av planker rakk, men avsperringene var ikke effektive nok, så mennesker ble allikevel begravet under husfasadene, som styrtet sammen. Imens begynte tidsinnstilte bomber å eksplodere. Folk ble tørste av det tykke kalkstøvet i luften og på gatene, men det fantes ikke noe drikkevann, og heller ikke fantes det noe å spise. Hærens kjøkkenvogner dukket først opp langt ut på ettermiddagen. Alle fikk suppe, men den måtte drikkes av karrene, for ingen hadde skjeer. Lignende billeder viste kinoenes ukerevyer en gang av flyktningestrømmen i Frankrike. Vårt øyenvitne anslår antallet av husville etter dette bombeangrepet til mellom 180,000 og 200,000. Det lyktes ham selv til slutt å forlate Køln med et fjerntog tre dager etter bombingen. Reisen gikk forbi det fullstendig ødelagte Elberfaldt-Barmen, der togene bokstavelig talt ble stormet av mennesker, som i ti dager hadde levet i ruiner, kokt på spritapparater og sovet på jernbanestasjonene.

Schweizeren erklærte tilslutt at tross all god vilje, tross all forutseenhet og tross alle forberedelser kunde man etter et flyangrep av slike dimensjoner bare merke i beste tilfelle svake tegn til organisasjon. Når endeløse rekker av jernbanevogner er brent opp, når stillverk, signalanlegg og viadukter er ødelagte, da er ingen planmessig organisasjon mulig lenger. Befolkningens fullstendige apati er en indirekte forbundsfelle til myndighetene. Menneskene sitter på ruinhaugene, klager ikke, men er slovt inn-

sunket i grubling. Så dukker det kanskje nå og da en vannvogn opp med drikkevann. Den blir ikke stormet. Nei, langsomt som i en drøm kommer menneskene fram og får vann. Det er omtrent det samme om man får noe eller ikke, for imorgen er man kanskje allerede død.

vvv vVv. vvv

ITALIAS UNGDOM OG FRIHETEN.

Man talte under fascismen ofte om "ungdommens problem". Man diskuterte da først og fremst ungdommens ønske om å nå de stillinger, som var besatt av dem som hadde deltatt i kampene mellom fascister og kommunister, eller av dem som på en eller annen måte hadde gjort seg fortjent av fascismens utbredelse i landet. Diskusjonen avspeilet innstillingen hos dem som allerede var kommet til grøtfatet til de unges utålmodighet. Etter den 25. juli 1943 har det oppstått en ny diskusjon, som ikke er mindre ivrig, om "de unges rettigheter", "de unges krav", "de unges behov for ledelse og hjelp". Det går ikke en dag uten at avisene publiserer åpne brev fra folk, som med forkjærlighet undertegner seg " en yngling", "en universitetsstudent", eller "en ung mann".

I disse brevene finner man fremforalt disse forsikringer: "Vi er ikke oppfostret i frihet, vi vet ikke hvordan man lærer seg å bli fri" og "hvordan skal vi bli for alvor frie, når vi ikke selv har vært med på å slå fascismen ned, men bare har tatt imot det ferdige resultatet en natt, da vi ikke ante noen ting?" Hvis romerne den 25. juli hadde mottatt budskapet, ikke om en ny regjering, men det velkjente røde brevkortet som oppfordret til samling på Piazza Venezia, så hadde de uten tvil med tyve års trening bak seg begitt seg dit i vanlig orden for å hylde Il Duce. Det er den enkle sannheten, som ingen nå benekter, og som gjør fremforalt de unge italienerne meget betenkelige. Det påståes at man en dag hørte en spurvunge stolt hevde: "Vi som har gjort revolusjon". Uttalelsen vakte en så berettiget munterhet at ekkoet av den nådde en av de romerske avisene. Om den passive rollen som den store massen har spilt er alle og som sagt fremforalt de unge klart bevisste.

De vet også helt ut og bekjenner det daglig, at de ikke ennå er ferdige til den aktivitet, som de samtidig erkjenner at de lengter etter. De fleste viser tydelig nok sin følelse av forvirring og forundring. Hvordan skulde det kunne være annerledes? Ennå for noen uker siden ble en falsk optimisme hyldet overalt i Italia. Alt mulig og umulig ble definert som "sundt". Hvis det kom en heggelskur og ødela en lovende høst, så var det "sundt", fordi det stemte med naturens orden. Finansene ble rapportert "sunde". Høsten påstod man var "sund og tilstrekkelig". Kriminaliteten avtok som følge av den almennelige moralske tilstands "sundhet". Hver far, som mistet sin sønn eller sine sønner i krigen, tilbød selv å tre i den eller de falnes sted. (Etter avisene å dømme). Selvmord forekom ikke. Det fantes vel en og annen som lenet seg for langt ut gjennom vinduet, eller noen som lekte tankeløst med en pistol. Hvis det resulterte i dødsfall, så var det også, om ikke sundt, så i allefall naturlig. De syke ønsket egentlig ikke noe høyere enn at deres tilstand skulde bli riktig verre, slik at de kunde dra på seg den svarte skjorten, som ble gjemt under hodeputen, og dø, mens de sang Giovinezza.

Slik var det for noen uker siden. Og nå? Ja, nå sies det meget tydelig ifra at Italias stilling er fryktelig alvorlig, at fiendens bomber treffer med ødeleggende kraft, og at alt som hittil er gjort for å hjelpe dem som har mistet sine hjem, er inntil det vanvittige for litet. Uten minste omsvøp fortelles det om de undersåtene som de fascistiske embetsmennene har gjort seg skyldige i. Det redegjøres utførlig for den nepotismen som har hersket rundt omkring i landet. Språgets mest hatefulle ord letes fram, når man skriver eller taler om "parentesen av tyranni og undertrykkelse". Og med et alvor, som man har savnet i tre drøye år, drøftes de veldige økonomiske og sosiale oppgavene, som venter, når denne "unødvendige konflikten" endelig er over. Men først og sist tales det om friheten, og det er overfor dette begrepet at de unge italienerne erkjenner og bekjenner sin forvirring. "Vi er ikke vant til frihet. Vi vet ikke hva frihet er. Vi har aldrig fått ta et personlig ansvar i frihet. Hvordan skulde vi kunne stå ferdig til en egen innsats? Vi er alltid blitt hemmet og stanset. Endog den mest energiske er tilslut gått trett og har resignert....."

Dette siste er naturligvis ikke helt i overensstemmelse med sannheten. Mange har resignert, og adskillige har ikke gjort det. Så lenge krigen varer, er det forbudt å danne politiske partier i Italia, men det er ingen hemmelighet at gruppedannelser er forekommet i lang tid, og at de først og fremst rekruteres av studentene og de unge arbeiderne. Det er jo ingen tilfeldighet, at blant de titusenvis av antifascister som i disse dager vender tilbake fra fergsler og deportasjonssteder, er det en meget stor prosent av menn under 25 år. Det kan også fortjene å legges merke til at det eneste "parti" som til og med har fått lov til å eksistere under fascistregimet, nemlig Azione Cattolica, består nettopp av helt unge individer fra alle samfunnsklasser. Fascismen har ofte drøftet tilfelts mot Azione Cattolica, men den har aldrig greid å avskaffe denne organisasjonen, som nå, da fascismen er falt sammen, står som det eneste partiet i Italia, som er fast og ferdig oppbygget.

De unge italienerne er inntil videre forvirret over den forandring som er skjedd. På ett punkt viser de imidlertid ingen tvil: Man kan ikke uten videre gå tilbake, som om de to siste tiårene ikke har betydd noen ting. Man kan ikke godta at det skal settes folk i ledende stillinger, som har vist seg som overbeviste fascister inntil den 25. juli, men det kan heller ikke aksepteres at man graver fram den eller den, som hadde en posisjon for 21 år siden, bare på grunn av denne posisjon. For, sier de unge i dagens Italia, situasjonen før fascismen ga jo opphav til fascismen. Hvorfor skal vi da hilse som førere de menn som var førere den gangen, som altså bidrog i større eller mindre grad - selv om det var indirekte og ofte mot egen vilje - til at fascismen seiret. Situasjonen i verden er en annen i 1943 enn i 1922. De to siste tiårene har vært begivenhetsrike som århundreder. Hvem er så dårekatig å tro at man kan stryke dem ut like lett som man tar fascistmerket ut av knapphullet?

Naturligvis vil følgene av den langvarige mangel på fri og klar politisk forberedelse gjøre seg bittert følelig i Italia nå. Det italienske folket var uforberedt på krigen. Også i dette bygget man meget på det ovenfor siterte slagordet "sundhet". Det var sundt å føre krig for et ungt og livskraftig folk. Krigen skulde forresten være en moderne lynkrig, en episode, som snart var forbi. Det italienske folket har til for en tid siden vært uforberedt på etterkrigstiden. Hvis man har skrevet om det som skulde skje når krigen var slutt, så har man tatt sin tilflukt til en retorikk, som ikke kunde være tommere. Hermed skal det ikke være sagt at italienerne har trodd på skjønnmalerienе av forskjellige slag. Må som før har det vært påfallende i hvilken grad en meget stor del av det italienske folket har bevart sin skeptisisme og sin ironi. (Skrevet før Italias kapitulasjon).

MASSENES FLUKT.

Her taler den tyske senderen Atlantic: Kamerater! Fra og med klokken 8 i kveld kan dere høre oss hele natten igjennom like til klokken 7 imorgen tidlig. Vi sender dansemusikk, og innimellom vil vi lese opp den detaljerte politirapporten angående de ødeleggelser som er voldt ved nattens bomberaid mot Essen. Vi skal lese opp navnene på alle gater hvor det har vært bombenedslag og nevne de hus som er ødelagt. Rapporten er så lang at den kan ikke leses opp i ett trekk. Vi håper at vi kan avvikle den i løpet av natten. Og nå skal vi høre musikk. Vi begynner med foxtrotten :"Kjærlighet i etappeområdet".

Tyve jernbanetog med utbombede Ruhrarbeidere ankom i løpet av de siste to døgn til byen Linz ved Donau. Den var før en liten søvnig østerriksk provinsby. Ved tysk energi er den nå forandret til et viktig industrisentrum. De tyve jernbanetogene øker arbeidsstyrken i Linz' verksteder med ytterligere 18,000 mann, som har fått lov til å ta sine familier med seg. Gauleiteren for Ober-Donau talte igår og rettet en velkomstappell til nykomlingene. Han håpet at de vilde trives i dette landet, som engang hadde vært Østerrike, et land hvor de kunde arbeide og aldrig mere behøvde å engste seg for fientlige terrorbombere.

Heil hitler, Jahnke. Er du også kommet hit til det stortyske rikets luftvernkjeller. Hvordan føler du deg her? - Nei, gammelen, er det deg Heinrich, det var da morsomt å se et arlig tysk ansikt igjen. Disse østerrikske søvngjengerne kan jeg ikke noe med. Og alik som de glor på en. Som om vi hadde stjålet noe fra dem. Når kom du? - I forgårs. - Nå ja, da kan du jo ikke vite hvordan det ligger an her. - Ærsj, det ser man vel. Men hvorfor bærer du ikke partimerket i knapphullet? - De har en utrolig trang til å spytte her i Ober-Donau. Det merker en især, når de ser hakekorset i et knapphull. Det er forresten best at du ikke snakker så høyt nå om kvelden, Jahnke. - Hvorfor det? - Det flyr så forbasket mye stein omkring, når noen snakker ordentlig tysk.

Nyheter fra hjemmefronten. Gauleiterne for Bayern, Tyrol, Ober-Donau, Nieder-Donau og Steiermark har besluttet å sende et memorandum til den høyeste sjef for evakueringen av de tyske byene, dr.Goebbels, med en ettertrykkelig appell, om at det ikke må sendes flere bombeflyktninger til de nevnte områdene. Alle byer er allerede overfylte . Hvis fienden skulde utvide sine bombeangrep også mot Syd-Tyskland, fins det ikke plass lenger for byenes egne innbyggere.

Ifølge et dekret av året 1941 er det tyske rikets "høyhetsbærere", det vil si regjeringsmedlemmer, gauleiter og andre ledende personligheter i partiet og staten,fritatt fra den alminnelig gjeldende plikt å ta imot utbombede eller evakuerte personer i sine boliger eller på sine gods. Her taler den tyske senderen Atlantic: Vi håper at vi i løpet av natten kan rekke å lese opp hele den detaljerte politirapporten angående de boliger som ble skadet under gårsnattens raid mot Nürnberg. Og nå, kamerater, apiller vi tangoen:" Kom la oss kysse i ildens skinn".

Blant den bayerske befolkningen hersker det stor misnøye. De utbombede Nürnbergerne, som flyktet fra byen, kunde nemlig ikke skaffes plass noe sted, da hele Bayern vrimlet av flyktninger. Særlig opprørt er man over at ikke bare Berchtesgaden med omgivelser, men også det bayerske sjøområdet med stedene Schim-See og Tegern-See,er erklært for sperret område av myndighetene. Utbombede folk får ingen adgang der. I Tegern-See eier flere "høyhetsbærere" store gårder, blant annet Wiens gauleiter Baldur von Schirach.

Gråt ikke lille Tony. Du vet jo at du og din gamle mormor er på vei til moster Fina i Tegern-See. Der slipper du å høre de uhyggelige bombene. Der får du sove i en fin seng i mormors rum, og hvis du er snill, så får du et egg, når vi kommer dit. Og så skal vi titte på den vesle grisen. Så, så, lille venn, gråt ikke, ligg nå her i mormors fang. Kanskje du kan sove litt.....

Nyheter fra hjemmefronten. Ved grensen til det sperrede området Tegern-See kom det igår til opphissede scener, da politiet nektet alle utbombede adgang til egnen. Da massen inntok en stadig mere truende holdning mot politiet og begynte å kaste sten, fyrte politistyrken av et par salver. Noen mennesker ble drept. Blant de omkomne var en gammel frue, som ennå hadde en død seksåring i sine armer.

Folkedomstolen har dømt tre innbyggere i Køln til seks års tukthus, da de har spredt ondsinnede rykter om Kølns overborgermester. De hadde påstått at borgermesteren ikke har vist seg i sin by i de siste månedene, fordi bombingene har vært så ubehagelige.

Her taler den tyske senderen Atlantic. På det fashionable kurstedet Baden ved Wien fant det igår sted interessante konkurranser i lerdueskytning. I konkurransen om den sølvpokalen som var oppsatt av riksmarsjall Göring, ble Kølns overborgermester nummer to. Under ballfestlighetene om kvelden var det en konkurranse om de vakreste toalettene. Den vakte stor oppmerksomhet. Premiene ble vunnet av fru von Schirach og fruen til Kølns overborgermester.

Titusenvis av utbombede flykter fra Hamburg. Veiene på landsbygden i Mecklenburg er oversvømmet av flyktninger. Gamlinger, mødre og barn tilbringer nettene under åpen himmel og sover ved grøftekantene. Bondegårdene overfalles av fortvilte mødre, som tiltvinger seg melk, egg og mel. De sultne tar hensynsløst grønnsaker og poteter fra havene og akrene. Politiet er maktesløst. Adskillige bønder har anmeldt til krisemyndighetene at de ikke kan oppfylle sine leveranseplikter, da deres gårder er blitt plyndret. Det er konstatert at de unormale forholdene er blitt benyttet av mange jordbrukere til å gjemme unna levnetsmidler, som skulde selges på svartebørsen. Ikveld begynner vi med de første offisielle rapportene om bombeskadede hus i Hamburg. Vi minner våre kamerater om at enhver soldat, hvis hjem er skadet av bomber, ifølge Führerdekret av 1941 har krav på to ukers permisjon. Lytt derfor oppmerksomt til rapportene inatt.

Atlanticsenderen: Skjønt det er gått en uke siden det siste ødeleggende bombeangrepet mot Hamburg, er det ennå ikke lykkes for myndighetene å skape ordnede forhold. Flyktningeproblemet er fremdeles uløst. De utbombede, som streifer omkring på landsbygden, er utsatt for mangeslags farer. Smittsomme sykdommer er begynt å herje. Nå begynner dessuten nettene å bli lengere. Jo lengere netter, desto lenger inn i landet greier de fientlige bombeflyene å bære sin ødeleggende last. Hvordan skal det bli i høst og i vinter, når organisasjonen klikker så kapitalt nå midt på sommeren? Kamerater, ødeleggelsen og flukten fra byene kommer til å bli mange verre i Tyskland enn i Frankrike sommeren 1940.

De tilintegjørende bombeangrepene mot Hamburg har fremkalt fullstendig panikk i Berlin, især da myndighetene under hånden har oppfordret befolkningen til å forlate byen i den utstrekning innbyggerne ikke behøves til livsviktig arbeid. Tusenvis av mødre står i endeløse køer utenfor evakueringsmyndighetenes kontorer, som ikke er pågangen voksne. Overorganisasjonen resulterer i at menneske-

ne sendes fra kontor til kontor. Mødre som har stått i kø i 16 timer, vender hjem til sine barn om kvelden uten å ha fått ordnet evakueringspapirene. Når de kommer hjem, er butikkene stengt og mat kan ikke skaffes til familien. Neste morgen må de skynde seg for i tide å stille seg i kø igjen utenfor et annet kontor.

Atlanticsenderen: Da alle evakueringsområdene i Tyskland er overfyllte, må de Nord-Tyske byenes innbyggere dirigeres østover. Mange havner i polske barakkbyer. Gauleiter Schürmann holdt i Posen en tale til evakuerte Berlinere og advarte dem ettertrykkelig mot å innlate seg på nærmere forbinnelser med de polakker som ennå fins igjen i Warthegau. De måtte huske, sa gauleiteren, at det hersket spesielle forhold i Warthegau. Han la til at tyskere under alle omstendigheter bør bære sitt partimerke så synlig som mulig, slik at de straks kan kjennes igjen og skilles fra polakkene. Fra en barakkeby i nærheten av Ljublin meddeles at leirsjefen har organisert et leirvern sammensatt av leirens mannlige beboere, som oppøves energisk i våpenbruk. Han advarte leirens beboere mot å begi seg vekk fra leiren alene eller i små grupper. Også på fellespromenader bør de bære våpen med seg. Den som legger ifra seg geværet, kan når som helst risikere å bli skutt av polske partisaner.

Den offisielle tyske kringkaster: Glem ikke å sette opp en fortegnelse over deres eiendeler. Skriv opp alt hva dere eier i deres bolig. Sky ikke skrivearbeidet. Tyve minutters skrivearbeid kan spare dere for å vente et halvt år på bombeskadeerstatningen fra rikets kasse. Bevitne hverandres fortegnelse, hvis ikke politimyndighetene i deres bydel rekker å gjøre det. Gi nøkkelen til deres bolig til blokksjefen, når dere forlater byen. - Jo, jeg takker, sa Lehmann, som hørte på. I Hamburg ble alle evakuerte boliger straks okkupert, og alt som var i dem ble stjålet.

De Berlinere som har fått sine evakueringspapirer klare, oppfordres til å gi sine klær og fornødenheter, som skal være forskriftsmessig pakket, til de sjauffører som myndighetene har beordret til å transportere dem til samlingsleiren ved Tempelhof. For tusenvis av Berlinere forberedes nå utmerkede evakueringsboliger i Lithauens hovedstad Kaunas, der ghettoen er blitt rømmet av jødene. Boligene blir omhyggelig desinfiserte, og de evakuerte kan der bo bekvemmere og tryggere enn hvis de hadde fått bolig i de østpolske barakkebyene.... Atlanticsenderen: Fra Riga meldes at flekktyfusen er begynt å herje blant de utbombede Hamburgere, som har flyttet til ghettoen der.

Annonse i Süd-Ost-Echo: "Kakkerlakker, lus og lopper i leirer, barakker, nødsboliger og boliger kan ødelegges av enhver uten apparat ved hjelp av HAHNELÖN-GASS!" - Hør du, Jahnke, gamle hingst, anvendte dere Hahnelön-gass til å utrydde jøder med også?

Berlin ble natt rammet av et nytt terrorangrep. Som vanlig brøt hele organisasjonen sammen. Også politiet flyktet overalt, især der de såkalte ildringer oppsto. Man vet fra Hamburg at det oppstår enslags hvirvelstorm omkring disse ringer, som feier overende mennesker og hus. Innenfor disse ildringene, som fremkalles av store mengder konsentrerte fosforbomber, oppstår derimot mangel på surstoff, som dreper alt liv innenfor dette området. Under nattens angrep benyttet utenlandske arbeidere anledningen til å plyndre. En del politifolk ble funnet stukket ned i dag tidlig. Ved noen av likene fant man kniver av en sort som bare brukes av visse nasjonaliteters arbeidere. Som toppen på ulykken ble det notert en fulltreffer også i den samleleiren, hvor man hadde ført sammen klær og fornødenheter, som skulde sendes østover med evakueringstogene. Hele leiren ble luftes ro/. Som følge av bombeangrepene måtte evakueringstogenes avgang utskytes på ubestemt tid. Wilhelmsstrasse er avstengt. Ministeriene evakueres også, og man ønsker ikke tilskuere. Endel viktige ministerier skal flyttes til Prag. Således også Gestapos hovedkvarter. Goebbels' propagandamaskin skal flyttes til Magdeburg, arbeidsministeriet til Nürnberg. Mange velholdne Berlinere flykter også til Nürnberg, hvis industrier er bombeherjet så meget, at man ikke tror at det kan lønne seg for de allierte å ofre ennå flere bombefly på byen.

Atlanticsenderen: Nattens bomberaid mot Nürnberg krevet usedvanlig mange menneskeliv, da byen var overfylt med Berlinere, som hadde søkt tilflukt der. Også en del av arbeidsministeriets arkiv ble ødelagt av bomber.

I den hvit-russiske byen Sjitomir, hvor det er kommet flere tog med flyktninger fra Berlin, kom det til alvorlige sammenstøt mellom Berlinere og tyske bønder, som hadde flyktet, fordi russiske armeer trengte inn i Ukraina. Bøndene fant de barakkene som de hadde fått seg anvist opptatt av Berlinere og krevet at disse øyeblikkelig skulde forlate barakkbyen. Bøndene var ergerlige over "det polske virvaret" (die polnische Sau-Wirtschaft), som hersket innenfor organisasjonen, mens Berlinerne oppfordret bøndene til at de dog for Guds skyld skulde vende tilbake til Sovjet-paradiset i Ukraina. Gauleiter Koch i Ostland har sendt en ildepesje til Goebbels med anmodning om at all evakuering av tyske bybeboere til området øst for "bilandet" Polen må stoppes øyeblikkelig.....

I anledning av flygende festningers vellykte angrep mot industribyen Wiener-Neustadt, 50 km, syd for Wien, og under hensyntagen til at fienden er trengt inn på det italienske fastlandet, har myndighetene besluttet å evakuere Wien. I München er alle gamlehjem evakuerte. Gamlingene var meget urolige. De forlangte å få vite hvor de skulde sendes hen. I flere tilfeller satte de seg til motverge med sine gamle never og med krykker. De skrek:"Vi vil ikke til Polen. Vi vil heller dø her". De ble hentet i lukkede politibiler.

Atlanticsenderen: I Goebbels' propagandaministerium holder man nå på med å forberede en stort anlagt kampanje, som særlig skal legge an på å lære tyskerne hvor verdifullt det er for dem å treffe sammen i barakkleirene. Hele folket vil ved dette renselsens bad lære seg å sette pris på samlivets uhørt stimulerende verdier. Fellesskapstanken kommer til å vokse seg sterk og bli den tyske rasens edleste rasemerke. Når krigen er slutt, skal alle evakuerte straks føres tilbake til sine byer. De utbombede skal skaffes plass i de utmerkede boligene, som er oppført for utenlandsarbeiderne. Der skal også de hjemvendende soldatene gjenforenes med sine kjære. De skal bo der under samarbeidets lysende stjerne.....

Mellom tyske bønder på flukt fra Ukraina, hvor de har forsøkt å få jordbruket igang igjen, og Berlinere som er evakuerte, kom det igår til heftige sammenstøt i Lemberg. Kampen gjaldt ikke bare barakker, men var også politisk betonet. Forbittrelsen ble så stor på begge sider at det oppsto en vill skuddveksling. Bare med stor møye fikk man skilt de stridende parter. Berlinerne ble bespist og ble straks sendt videre.

Befolkningen oppfordres til å la sine sparebankbøker innregistrere. Denne ordre har fremkalt et økt run på sparebankene, da man er blitt grepet av redsel for at sparekapitalene skal bli sperret. De evakuerte behøver imidlertid ikke mange penger. Atlan-

tic-senderen meddeler at de tyske myndighetene straks etter krigens slutt akter å sperre samtlige tilgodehavender, som er oppspart i banker og sparebanker, i minst to år, for å hindre inflasjon. Landet vil da være bunnskrapet for alle slags fornødenheter. Det vilde være dårskap i en slik situasjon å tillate befolkningen å ta penger ut av bankene.

På oppfordring av Polens generalguvernør, gauleiter Frank, er det publisert en ny Baedeker. Den handler om Polen og Ostland. "Polen er idag visselig ikke noe turistland", skriver Frankfurter Zeitung. "Men utallige soldater oppholder seg der på sine reiser fra og til frontene, og mere enn hundrede tusen tyskere er sysselsatte i Polens regjering og forvaltning. Det har hittil ikke vært noen Baedeker for Polen. Det nye bindet fyller således et følelig savn. Baedeker behandler meget grundig blant annet Polens historie, landet, dets folk og seder. Det er klart at tyske medborgeres og kunstneres innsatser i Polens historie og kultur fremheves spesielt. Det gis også en grundig utredning om de tyske innretninger som finnes i Polen, f.eks. hoteller, restauranter, Deutsches Haus, partilokaler m.m. Naturligvis er det vanskelig å svare eksakt bestandig på spørsmål om et land, som er underkastet så store omvekslinger.....".

Hør du, Todtchen, du kjøper vel en Baedeker til din hulde viv, når hun reiser på evakueringslystreise østover? - Ikke dum deg ut unødvendig, Klappke, men hør du - du som er så spirituell - kan du si meg hva det menes med det som de kaller for "fellesskapstanken", som skal blomstre så vakkert i barakkebyene? - Kjære venn, det der er bare et nytt ord for den gamle utslitte betegnelsen kommunisme.

Ach Gott, Frau Müller, er det virkelig Dem - en frue i en utslitt bomullskjole stanset foran en eldre frue i velsydd drakt, som nok hadde kostet adskillig, da den ble kjøpt for mange år siden, men som nå så temmelig medtatt ut. Her og der var den omhyggelig reparert, dog uten at skavankene kunde skjules. Den tiltalte, som hittil hadde stirret grublende fremfor seg, løftet sine trette øyne og kjente igjen en av sine leieboere. Er de også her, fru Schulze? sa hun med et svakt gjenkjennelsens smil - Ak ja, fru Müller. Ennå for et par uker siden misunte jeg dere. Da bodde dere i et stort deilig hus, mens jeg satt i et trangt rum i bakgården. Nå er huset bombet, og den rustningsfabrikken som jeg ble tvunget til å arbeide i, er også bombet. Og nå sitter begge vi to her i denne polske barakkleiren, mens våre menn er ved fronten. Og ikke vet vi hva det skal bli av oss. - Ja, vet Be, fru Schulze, jeg har grublet og grublet over hva jeg skal ta meg til når krigselendigheten er over. Hittil har vi kunnet leve av vårt hus. Nå har vi ikke lenger noen eksistensmulighet. Hvis bare min mann var her og kunde hjelpe og gi råd. - Våre menn får vi kanskje aldrig mere se, fru Müller. Jeg har mistet alt håp. Jeg kan ikke forstå hvorfor krigen måtte begynne - hvorfor vi skal tvinges til å miste alt hva vi eier - våre hjem - våre menn. Og ikke kan det bli fred, på lenge..... Hun tidde brått. Nei, klaget fru Schulze. Ikke kan det bli fred, på lenge, på lenge..... Hvis man bare kunde skrive til sin mann det man tenker. Men da får han ikke brevet. De er blitt så strenge med sensuren nå, og ikke får han komme på permisjon. De finner på tusen forhindringer. Vi behøver nok ikke skrive meget, fru Müller. Våre menn forstår en hel del allikevel. Min Otto lot hilse gjennom en bekjent at de snart skulde kaste sine geværer og gå hjem. Han så det allerede for noen uker siden. Og det ser ikke ut til at han er kommet på andre tanker siden. Bare tilbaketog i øst, dag etter dag. Og mange falne. Da er det ikke morsomt å slåss. Og så denne ordren bestandig: "Denne stilling må holdes, hva det enn skal koste". Eller: "Dere skal kjempe til den siste patron". Vet de hva mennene sier seg imellom, når et eller annet høytstående dyr bjeffer på den måten? Åh, kyss meg i ..... Det er synd på oss, fru Schulze. - Si ikke det, fru Müller. Han, den der, har lovet å redde oss fra bolsjevismen. Jo, pytt san, nå sitter vi her begge to i denne skitne og lusete leiren og er like fattige. Og venter på bolsjevikene.....

vvv vVv vvv

VIDKUNS SÅGA.

Vidkun lurket listig.
Nasiland ham næret.
Gull og gilde løfter
hitler ham foræret.

Høyre hånden hev han
gcyntet Goebbels-galdret:
Heil og sæl, lyv og stjæl!
Råde Reichs - rabaldret!

Klok i arier-knollen
nord til Norge dro han
fylket fanten, farken.
Folket frekt bedro han.

Konge-skipets kjølvann
svant i syd en sommer.
Gørings gribber grådig
varslet død og dommer.

hitler, hird og Himmler
Vidkuns vondverk verget.
Nasis nye Norge
røvet, rante, herjet.

Tramp, tramp, tramp. Heil og sæl.
Ramp, ramp, ramp. Lyv og stjæl.
Gimle-gården glimrer.
Grinis fanger vrimler.

Verste varg i veum
Vidkun, svarte satan
teller ikke tårer.
Ta ham! Tyn ham! Hat ham!

Nordi Norge Kongens
karmenn knytter never
trauste, tause, tier.
Vidkun vent! Vi lever!

Sottesengens sorger
vil ei Vidkun kvide.
Verre ve ham venter:
galgens trinn å skride.

O o O o O o O o O o O o O o O

Tidens timer tærer.
Vidkuns ve er nær.
Han og hird og hitler
bent til HELHEIM bær.

vvv vVv vvv